

Výroční zpráva

BEZK, 2003

Výroční zpráva 2003

Organizace: Brontosauří ekocentrum Zelený klub (BEZK)

Adresa: Malířská 6, 170 00 Praha 7, tel.: 233 381 546, fax: 233 382 252

Kdo jsme

Stručně o organizaci

Celý název organizace je Brontosauří ekocentrum Zelený klub, zkráceně BEZK. Byla založena v roce 1992 a její hlavní činnost je vydavatelská.

Hlavní činnost

Vydává časopis o problémech životního prostředí **EkoList** a na Internetu provozuje **EkoList po drátě** – denně aktualizovaný systém stránek, které přinášejí informace o problémech životního prostředí (včetně velkého množství tematicky členěných příloh), **EcoMonitor** (databázi článků o životním prostředí z tisku) a **EkoLink** (katalog stránek o životním prostředí).

Doplňková činnost

Dále BEZK spravuje **webové stránky Českého národního komitétu UNEP** a spolupracuje při budování webových stránek ÚVR ČSOP, Nadace Sluníčko a dalších organizací. Při budování stránek nabízí asistenci technickou i obsahovou. Organizace se podílí na vydávání publikací o životním prostředí, zabezpečuje jejich technické zpracování (v minulosti např. New Horizons?, Zelené finance, Fundraising 96, Jak na to ekologicky, Hry a výchova k trvale udržitelnému rozvoji – sborník simulačních her, A. Votápek: Energy Performance Contracting, A. Lovins: Používat drahá okna znamená stavět levné budovy), ale vydává i vlastní publikace (Domácí rádcí: Odpady, Voda, Vzduch, Teplo, Světlo).

Organizace se zabývá spoluprací s místní správou a samosprávou, například v rámci lokálních agend 21. Organizuje školení a semináře.

Vedení organizace tvoří: Mgr. Pavel Činčera, Ing. Radek Svítíl a Mgr. Jiří Neustupa. Ředitelem je Mgr. Pavel Činčera. Stálí zaměstnanci jsou: Mgr. Pavel Činčera, Ing. Radek Svítíl, Jan Šatoplet, Martin Mach, Ondřej Charvát. Stálými spolupracovníky jsou: Mgr. Jan Stejskal, Mgr. Vendula Maráková a Iva Nachtmanová. Mgr. Vendula Maráková se začátkem roku 2004 stala zaměstnankyní.

Organizace má status občanského sdružení (dle zákona 83/1990 Sb.) a v roce 2003 ji tvořilo 6 členů. Trvale s ní spolupracuje 10 - 15 spolupracovníků – externistů.

Poslání a cíle organizace

Organizace se snaží šířit objektivní informace o životním prostředí, přinášet nápady a rady k šetrnějšímu chování k životnímu prostředí. Technicky pomáhá při realizaci projektů ostatních organizací. K zabezpečení těchto cílů využívá především moderní informační technologie. Organizace se neúčastní kampaní a nepodporuje žádná konkrétní řešení.

Stručná charakteristika členů organizace

Členové a spolupracovníci mají převážně vysokoškolské vzdělání, nebo vysokou školu studují. Další skupina jsou studenti vyšších odborných škol. Jsou zde zástupci věd technických, přírodovědných i humanitních (informační technologie). Věk se pohybuje mezi 22 - 36 lety. Převážná většina má několikaleté zkušenosti s prací v nevládních organizacích, především v Brontosauru.

Projekty uskutečněné v roce 2003

V roce 2003 jsme pokračovali v práci na našich 4 hlavních projektech:

- EkoList, měsíčník o problémech životního prostředí;
- EkoList po drátě – internetový server o životním prostředí;
- EcoMonitor;
- EkoLink.

Prioritou pro rok 2003 byl projekt EkoList po drátě, jehož součástí je řada rubrik – vlastně samostatných projektů.

Dále jsme spolupracovali na těchto projektech:

- tematický informační server „Ekospotřeba“;
- tematický informační server "Občanská společnost";
- internetový katalog občanského sektoru "Kormidlo";
- Johannesburg, Summit Země – zpravodajství o trvale udržitelném rozvoji a cyklus seminářů.

Podrobnosti o projektech najdete v příloze.

Dále jsme na objednávku realizovali nové webové stránky ÚVR ČSOP a spravovali jsme webové stránky Českého národního komitétu UNEP, Zeleného kruhu a Nadace Sluníčko.

Pracovníci

V roce 2003 pracovali v naší organizaci tyto pracovníci:

Mgr. Pavel Činčera, absolvent Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Předseda a ředitel organizace. Vedením projektů na ochranu životního prostředí se zabývá od roku 1989. Je zaměstnancem BEZKu na celý pracovní úvazek.

Ing. Radek Svítíl, vystudoval Fakultu strojního inženýrství ČVUT. V BEZKu je zaměstnán od října 1992, v období prosinec 1992 - říjen 1997 byl šéfredaktorem časopisu EkoList (do roku 1995 pod názvem Pecka). Nyní odpovědný za vedení projektu internetového "EkoListu po drátě" (www.ekolist.cz). Je zaměstnancem BEZKu na celý pracovní úvazek.

Mgr. Jan Stejskal, absolvent Institutu základů vzdělanosti a Fakulty humanitních studií UK v Praze je stálým externím spolupracovníkem organizace. Vede časopis EkoList, píše zprávy a jiné texty i pro EkoList po drátě

Jan Šatoplet, je zaměstnancem organizace. Jeho úkolem je práce vedoucího vydání a správa fotobanky.

Martin Mach, je pracovníkem organizace zodpovědným za administrativu. Dále zodpovídal za poradnu Zelená domácnost a stránky Zelený knihomol. Podílel se na technickém zpracování tištěného měsíčníku EkoList. Dálkově studuje Fakultu humanitních studií UK.

Mgr. Vendula Maráková, je externí spolupracovnice BEZKu od roku 2001 (zaměstnankyní se stala v roce 2004). Podílela se na převodu dat do nového publikačního systému, v současnosti pracuje jako vedoucí vydání, píše zprávy a vede projekt EcoMonitor. Vystudovala Fakultu sociálních věd University Karlovy, obor Masová komunikace, v minulosti mj. externě spolupracovala s Prager Zeitung a pracovala jako mediální analytik ve firmě Newton I. T.

Iva Nachtmannová, novinářka, píše zprávy o Evropské unii. Je stálým externím spolupracovníkem organizace.

DiS. Ondřej Charvát, je zaměstnancem organizace. Pracuje především jako informační pracovník projektu EcoMonitor.

K našemu týmu patřila i řada externistů a spolupracovníků, kteří pracují pro naši organizaci na základě dohody o provedení práce. Jejich počet se pohyboval mezi 10 – 15.

Sponzoři a spolupracovníci

Naše činnost by nebyla možná bez sponzorů a spolupracovníků. K našim nejdůležitějším sponzorům v roce 2003 patřila především Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Ministerstvo životního prostředí ČR, Nadace rozvoje občanské společnosti podporovaná programem PHARE, Delegace Evropské komise v Praze. Dále bychom rádi poděkovali Nadaci Partnerství, Hlavnímu městu Praha a Centru pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy.

Mezi naše hlavní spolupracující organizace patřil především **Brontosaurus Praha 7**, s nímž sdílíme prostory a jehož členové s námi spolupracují a **Econnect**, který provozuje internetový server, na němž máme umístěny své stránky a který je dodavatelem našeho redakčního systému, na jehož dalším rozvoji pracuje a spolupracuje s námi na řešení technických problémů.

Všem těmto sponzorům a spolupracovníkům děkujeme, protože bez nich by naše práce nebyla možná.

Rozpočet roku 2003

VÝNOSY	SKUTEČNOST ROKU 2003 Kč
Dotace (ministerstva, obce, města)	768.100,-
Nadační příspěvky a dary	1.152.564,-
Úroky	8.082,-
Ostatní příjmy (výnosy - služby)	531.411,-
CELKEM	2.460.157,-

NÁKLADY	SKUTEČNOST ROKU 2003
Mzdy, odměny, honoráře (včetně zdrav. a sociálního pojištění)	1.175.707,-
Nákup materiálu, zboží	93.517,-
Nákup služeb (energie, poštovné, tel. poplatky, nájemné, odborné/poradenské služby)	1.288.560,-
Propagace	---
Investice (např. na přestavbu a vybavení prostorů převyšující 40 000 Kč)	---
Ostatní výdaje (náklady)	11.199,-
CELKEM	2.557.784,-

	SKUTEČNOST ROKU 2003
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-97.627,-
Počet placených pracovníků	5 plný úvazek, 1 zkrácený (+ 7 - 10 externistů)
Počet dobrovolníků	1

Příloha – podrobný popis projektů

EkoList - měsíčník o problémech životního prostředí

Měsíčník EkoList vyšel v roce 2003 11x (o prázdninách vychází jedno číslo). EkoList vycházel na 24 stranách A4 včetně obálky. Tištěn byl černobíle se zelenou, atypicky seříznutou obálkou. Celkový náklad se pohyboval mezi 800 – 1200 kusy měsíčně. Tisk a osvit zajišťuje externí firma (v roce 2003 NVT Repro), sazbu a zlom připravujeme sami.

Měsíčník EkoList připravuje tým redaktorů a příspěvatelů vedených šéfredaktorem Mgr. Janem Stejskalem. Redakce je nezávislá, dodržuje pravidla novinářské etiky a zásady objektivnosti a nestrannosti.

Některé z článků jsou využívány i pro internetový server EkoList po drátě, obsah obou EkoListů však zdaleka není totožný.

K přípravě článků slouží také servery EcoMonitor (pro rešerše) a EkoLink (pro vyhledávání kontaktů a relevantních informací).

EkoList vycházel vždy začátkem měsíce. Je rozeslán předplatitelům (distribuci zajišťuje firma DUPRESS) a je v prodeji na vybraných místech v ČR (distribuci na tato místa, převážně knihkupectví, trafiky a čajovny, zajišťujeme sami).

Propagaci EkoListu zajišťujeme mj. pomocí annonce na serveru EkoList po drátě, kde upozorňujeme na právě vycházející číslo a jeho obsah. Ze stránek EkoListu po drátě je možné si měsíčník také objednat. V propagaci využíváme rozesílání ukázkových čísel, inzerovali jsme v MF DNES a pravidelně o EkoListu vychází informace v Občanských novinách. Annonce na EkoList se objevovala také na Občanském serveru, ve spolupráci s o. s. Econnect. Aktivně vyhledáváme další prodejní místa v ČR. Jejich současný počet je 14 míst v 6 městech ČR. Aktivně pracujeme i s výměnnou inzercí v jiných časopisech, snažíme se co nejvíce oslovit naše cílové skupiny.

EkoList je v současné době tvořen následujícími rubrikami:

Zprávy – rozsah zpravidla 8 stran. Základní rubrika časopisu. Přináší každý měsíc přehled nejdůležitějších a nejzajímavějších událostí z oblasti životního prostředí, ke kterým došlo v celém světě, samozřejmě s důrazem na Českou republiku. Základem rubriky je dvojstrana s krátkými příspěvky důsledně zpravodajského charakteru. Na dalších zpravidla šesti stranách jsou pak obsáhlejší příspěvky redaktorů EkoListu, které události zpracovávají analyticky a v kontextu. Důraz je kladen na aktuálnost, věcnost a čtivost zpráv.

Evropská unie – zpravidla o rozsahu 1-2 stran. Čtenářům nabízí především rozsáhlejší materiály popisující ekologickou politiku EU, ale i zpravodajství o dění v unii v každém konkrétním měsíci. Články informují čtenáře o praktických dopadech vstupu ČR do EU na každodenní život.

Rozhovor – rozsah zpravidla 1 tisková strana. Interview představují názory a argumenty předních odborníků, aktivistů nevládních organizací, politiků, úředníků státní správy a dalších osobností z oblasti životního prostředí. V posledním období přinesl EkoList původní rozhovory mimo jiné s těmito osobnostmi: Jan Beránek (předseda Strany zelených), Chris Hails (programový ředitel WWF), John McNeill (americký environmentální historik, autor knihy Něco nového pod sluncem), Bedřich Moldan (ředitel Centra UK pro životní prostředí a stínový ministr životního prostředí ODS), Jindřich Petrlík (předseda sdružení Arnika), Raghu Rai (indický fotograf, který zdokumentoval tragédii v Bhópálu), Jiří Svoboda (historický klimatolog), John Whitelegg (poradce britské vlády pro oblast dopravy) a další.

Reportáž – rozsah zpravidla 2 tiskové strany. Nová rubrika EkoListu, která poutavou formou vypráví o životním prostředí a jeho problémech v nejrůznějších koutech světa. Rychle se zařadila mezi nejoblíbenější rubriky EkoListu. Zřejmě proto, že do ní přispívají špičkoví žurnalisté či esejisté, v poslední době například Petra Procházková, Stanislav Komárek, Steve Lichtag a další.

Esej – rozsah zpravidla 2 tiskové strany. I tato rubrika je nová, jejím cílem je přinášet rozsáhlejší příspěvky odborníků, kteří popisují různé environmentální problémy nebo reflektují jejich vnímání ve společnosti. V poslední době do ní přispěli například architekt Miroslav Baše, sociální ekolog Bohuslav Blažek, geolog Václav Cílek, biolog Stanislav Komárek, ekologové Viktor Třebický a David Vačkář a další.

Názory – rozsah zpravidla 1-2 strany. Rubrika pravidelně přináší diskusní příspěvky na aktuální i dlouhodobější témata z pera našich redaktorů, externích spolupracovníků, ale i odborníků, politiků či aktivistů nevládních ekologických organizací. Příspěvkům se daří vyvolávat debaty o citlivých tématech týkajících se životního prostředí. Z poslední doby jmenujeme příspěvky Libora Ambrozka (ministr životního prostředí), Martina Bursika (bývalý ministr životního prostředí) či Erazima Koháka (filozof a člen petičního výboru manifestu "Svoboda a udržitelnost") a další.

Zelená domácnost – rozsah zpravidla 2 strany. Je rubrikou veskrze poradní a spotřebitelskou. Čtenář se v ní dočte praktické rady, jak se chovat v běžném životě co nejvstřícněji k životnímu prostředí, jak šetřit energii, separovat odpad, jaké jsou k dostání ekologicky šetrné výrobky. V této rubrice uvádíme i příklady konkrétních ekologických projektů. Cílovým čtenářem rubriky není jenom žena v domácnosti, ale v podstatě každý včetně například úředníků státní správy či samosprávy, pracovníků ve školství, apod. Vedoucí této rubriky je zároveň vedoucím rubriky Zelená domácnost na internetu <http://www.ekolist.cz/zeldom.stm>, jejíž součástí je i interaktivní (on-line) čtenářská poradna.

Vyšlo, vychází, vyjde – rozsah zpravidla 1-2 strany. Kulturní rubrika EkoListu, která pravidelně přináší recenzi na důležité knihy, které se týkají tématu životního prostředí.

Legislativa – rozsah zpravidla 1 strana. V rubrice Legislativa pravidelně sledujeme projednávání legislativy týkající se životního prostředí, a to v obou komorách Parlamentu České republiky.

Kalendář akcí – rozsah zpravidla 1 strana. Tuto rubriku mohou využívat všichni čtenáři, neboť spektrum jejího záběru je dostatečně široké – od brigád v botanické zahradě až po mezinárodní veletrhy, konference a výstavy.

Cíle a cílové skupiny

1. Laická veřejnost – EkoList si klade za cíl být **názorově nezávislým informačním zdrojem** o životní prostředí jak pro aktivistickou, tak pro neaktivistickou a nespécializovanou, "laickou" veřejnost. Tímto zaměřením pokrývá jinak prázdné místo ve spektru environmentálně zaměřených tištěných médií v České republice, mezi časopisy odbornými na straně jedné (Ekoeffekt, Eko, Ekologie a společnost, Odpady, Ochrana přírody) a aktivistickými na straně druhé (Alternativa, Nika, Sedmá generace, Sisyfos).

2. Rozhodující činitelé – druhou hlavní cílovou skupinou čtenářů, na niž se zaměřujeme, jsou tzv. "decision makers", tedy ti, kdo mohou informace přinášené EkoListem využít v rozhodování ve věcech veřejných. Výraznou částí předplatitelského spektra EkoListu se již stalo například několik desítek univerzitních, fakultních či školních knihoven, městských a obecních úřadů. EkoList se stal informačním médiem pro celou řadu referátů životního prostředí městských úřadů. Je třeba připomenout i část politické reprezentace v ČR. Čtenáři EkoListu jsou téměř všichni bývalí ministři životního prostředí, je jím i současný ministr. Odběrateli EkoListu je řada poslanců a senátorů Parlamentu ČR, v databázi čtenářů EkoListu jsou i poslanci Zastupitelstva hlavního města Prahy.

Orientace na obě shora zmíněné cílové skupiny má jeden důvod a cíl zároveň. Šířením věcných informací o životním prostředí se v první řadě snažíme napomoci k zdůraznění environmentální problematiky v české veřejné a politické diskusi, demýtizovat občanská sdružení a občanské iniciativy působící v oblasti životního prostředí a v neposlední řadě pomoci "decision makers" rozhodovat na základě neideologizovaných informací o environmentálních tématech.

Cílem je přinášet objektivní informace zajímavou formou, přijatelnou i pro laického čtenáře. Ten získá základní orientaci v problematice ochrany přírody a životního prostředí, ale současně si přečte i zajímavé reportáže, články a eseje týkající se přírody a vztahu lidí k ní.

EkoList po drátě

EkoList po drátě <<http://www.ekolist.cz>> je internetový server o životním prostředí.

Hlavní změny v roce 2003:

Hlavní rubrika "Zpravodajství" umožňuje zobrazení zpráv podle (předdefinovaných) regionů a témat. Na takto vygenerované regionální stránce najde čtenář nejen zpravodajství, ale i užitečné odkazy týkající se vybraného regionu. Obdobným způsobem jsou řešeny i další rubriky.

V případě regionální stránky týkající se Prahy spolupracujeme s odborem informatiky pražského magistrátu.

Během května 2003 bylo zcela zprovozněno fulltextové vyhledávání a jednotlivé zprávy je možné si zobrazit i ve verzi pro tisk. Byla zahájena užší spolupráce se serverem EcoMonitor, z něhož jsou vybrané články zobrazovány na stránkách EkoListu po drátě.

Postupně jsme budovali propojení serveru EkoList po drátě se serverem EkoLink (katalog odkazů na stránky o životním prostředí). V současnosti EkoList po drátě nabízí v každé rubrice "Související odkazy", které vybíráme právě z katalogu EkoLink. Toto propojení bylo umožněno i díky realizaci projektu Kormidlo/EkoLink ve spolupráci s o. s. Econnect.

Na provozu a rozvoji serveru pracují jednak techničtí pracovníci, jednak redaktoři a informační pracovníci, kteří denně zajišťují obsah. Marketing a zajišťování inzerce řeší vedení organizace ve spolupráci s externisty. Redakční systém, který využíváme, nám dodal Econnect, který nám i nadále zajišťuje technický servis při jeho rozvoji.

K monitoringu počtu čtenářů jsme v roce 2003 využívali především služeb o. s. Econnect. Prostřednictvím nástroje Weblogs jsme odhadovali počet čtenářů z UIP adres, které se připojovaly na náš server. Během roku 2003 jsme dále navázali spolupráci s firmou iAUDIT, která zajišťuje audit čtenosti známým internetovým serverům.

Důležitou součástí projektu je jeho další propagace. Tu realizujeme především na Internetu a v co největší míře formou umístění skriptů s nejnovějšími zprávami EkoListu po drátě, ikoněk a odkazů. Důležitá je také neustálá optimalizace stránek pro internetové vyhledavače. To také vedlo k výraznému úspěchu stránek o knihách (Zelený knihomol), které se tak staly významným zdrojem informací o vydávaných knihách z oboru životního prostředí. Zaměřovali jsme se i na propagaci tematických a regionálních příloh a to především formou odkazů na vhodných místech na Internetu, případně formou nabídky našich skriptů nabízejících automatické zobrazování zpráv s danou tematikou. Samostatnou částí byla propagace prostřednictvím serveru Občanská společnost, kde jsme využívali některé zprávy EkoListu po drátě a Kalendáře akcí, jehož výstupy byly z části do tohoto serveru uplatněny.

Popis obsahu serveru

Hlavní webová stránka **EkoListu po drátě** <<http://www.ekolist.cz>> přináší především několikrát **denně aktualizovaný výběr ze zpravodajství**. Na titulní stránce najdete také výběr z kalendáře akcí a očekávaných událostí, anketu a přehled zpráv v dalších rubrikách EkoListu po drátě.

Stránka **Zpravodajství** <<http://www.ekolist.cz/zpravy.stm>> obsahuje všechny námi připravené a vybrané zprávy (naše vlastní zprávy a výběr ze zpravodajství ČTK, SITA, ČIA a ze zpráv EcoMonitoru). Dále přináší přehled aktuálních tiskových zpráv a zajímavých článků o životním prostředí z jiných serverů. Stránka Zpravodajství umožňuje také regionální zobrazení (nabízí v podstatě samostatné regionální stránky doplněné specifickými odkazy na další – pro zvolený region – užitečné informační zdroje) a tematické třídění zpráv (obdobně jako u regionů doplněné souvisejícími odkazy). Zprávy týkající se vybraných témat jsou opatřovány odkazy na související starší články EkoListu a na internetové stránky, které mají k tématu zprávy vztah. Zpravodajství je aktualizováno několikrát denně.

Ze stránky Zpravodajství (stejně jako z dalších tematických a regionálních stránek) je možno vyhledávat starší zprávy, tiskové zprávy a související články z našeho archivu.

Vedle zpravodajství obsahuje **EkoList po drátě** řadu „příloh“, podrobně popsaných níže.

Ekologická legislativa <<http://www.ekolist.cz/zakony.stm>> – zde jsme se soustředili zejména na informace o připravovaných a projednávaných zákonech. Informujeme zde o postupu projednávání ekologických zákonů v Parlamentu ČR a o předpisech vycházejících ve Sbírce zákonů a ve věstnicích Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu. Stránka obsahuje odkazy na plná znění sněmovních tisků i na texty předpisů vyšlých ve Sbírce zákonů. Stránka také přináší zpravodajství týkající se přípravy a projednávání ekologických zákonů a předpisů v ČR a v zahraničí a názory a komentáře zabývající se touto problematikou. Zájemci o ekologickou legislativu na stránce dále najdou řadu odkazů na stránky s podobnou tematikou v českém i světovém internetu. Zpravodajství na stránce je aktualizováno průběžně, informace o zákonech a dalších právních předpisech jednou týdně.

Evropská unie a životní prostředí <<http://www.ekolist.cz/evropa.stm>> – stránka je rozdělena na podstránky **Zpravodajství, Základní informace o Evropské unii, Instituce Evropské unie, Legislativa Evropské unie, Politika Evropské unie, Česká republika a Evropská unie, Ostatní kandidátské země a EU**. Na stránce se zpravodajstvím naleznou čtenáři informace z agenturních zpráv a původní články redakce EkoListu, dále odkazy na tiskové zprávy Evropské unie a odkazy na tiskové zprávy dalších organizací, které se týkají EU a životního prostředí. Na jednotlivých podstránkách pak čtenáři naleznou informace o Evropské unii a o její historii, o institucích Evropské unie, její legislativě a ekologické politice. Všechny informace jsou doplněny odkazy na související stránky v internetu, takže mohou sloužit jako odrazový můstek pro hlubší studium vybraného problému. Na stránce „Česká republika a Evropská unie“ naleznou čtenáři stručný přehled historie vztahů ČR a EU, informace o současném postavení České republiky jako přidruženého členu EU a podrobné informace o procesu vyjednávání o vstupu ČR do Evropské unie. Na stránce „Ostatní země usilující o vstup do EU“ nabízíme čtenářův základní informace o dvanácti zemích, které spolu s ČR usilují o vstup do Evropské unie. Stránka je aktualizována průběžně.

Kalendář akcí <<http://www.ekolist.cz/kalendar.stm>> – tato stránka nabízí informace o akcích z oblasti životního prostředí. Akce jsou pro snazší orientaci rozděleny do rubrik. Informace o akcích čerpáme z materiálů zaslaných organizátory akcí, z internetu a z tisku. Na stránce jsou uvedeny také odkazy na jiné kalendáře ekologických akcí na internetu. Stránky **Kalendáře akcí** jsou aktualizovány jednou až dvakrát každý týden, informace o aktuálních akcích (tiskové konference apod.) jsou vkládány průběžně. **Kalendář akcí umožňuje uživatelsky definované zobrazování a vyhledávání akcí (kombinace tématu, termínu a regionu).**

Zelená domácnost <<http://www.ekolist.cz/zeldom.stm>> – tato stránka nabízí rady pro šetrnější chování k životnímu prostředí. Je rozdělena na několik tematických oblastí. Součástí Zelené domácnosti je i **interaktivní ekoporadna** – návštěvníci naší stránky nám mohou zaslat dotazy k ochraně životního prostředí, na které naši redaktoři zjistí odpověď a dotaz i odpověď zveřejníme na našich stránkách. Na stránkách **Zelené domácnosti** jsou uvedeny i odkazy na další související stránky na internetu. Na provozu poradny spolupracujeme s řadou externích spolupracovníků. Stránka je aktualizována průběžně.

Zelený knihomol <<http://www.ekolist.cz/knihy.stm>> – tato stránka přináší informace o zajímavých knihách z oblasti životního prostředí. Vedle stručných anotací jednotlivých knih obsahuje i recenze některých titulů a odkazy na některé knihovny a knihkupectví na internetu. Anotace knih jsou rozděleny do oblastí. Stránka je aktualizována zpravidla dvakrát měsíčně.

Klimatické změny <<http://www.ekolist.cz/klima.stm>> – stránka obsahuje archiv zpráv a dokumentů týkajících se klimatických změn a snah o jejich minimalizaci. Je rozdělena na podstránky: Proč dochází ke klimatickým změnám?, Současné problémy s podnebím, Snahy o omezení emisí skleníkových plynů a Další informační zdroje na Internetu. Na této stránce jsme mj. podrobně sledovali průběh konferencí OSN o klimatu. Jsou zde uvedeny odkazy na řadu dalších WWW stránek k danému tématu. Stránka je aktualizována průběžně.

Fórum EkoListu <<http://www.ekolist.cz/nazory.stm>> – přinášíme zde názory, komentáře a čtenářské dopisy hodnotící významné ekologické události a problémy. **Zavedli jsme tematické členění názorů (je možné si je prohlížet všechny, i členěné podle témat).** Stránka je aktualizována průběžně.

Politici a životní prostředí <<http://www.ekolist.cz/politika.stm>> – tato stránka je v centru pozornosti čtenářů zejména tehdy, když se blíží volby, přestože je aktualizována stále a nikoli jen v období volebních kampaní. Sledujeme na ní totiž výroky a činy politických stran, vlády, Poslanecké sněmovny, Senátu a obecních zastupitelstev ve vztahu k životnímu prostředí. Vedle zpravodajství a komentářů s touto tematikou nabízíme množství odkazů na související materiály přístupné na Internetu (zápisy z tiskových konferencí, dokumenty vlády apod.). Stránka je aktualizována průběžně.

Summit Země 2002 <<http://www.ekolist.cz/summit.stm>> – tato stránka je v provozu od června roku 2002 a přináší aktuální informace z jednání na "Summitu Země" v Johannesburgu. Dále zde sledujeme vše, co s touto mezinárodní konferencí a závazky na ní přijatými souvisí.

Čtenost	2003	2002	
Měsíc	UIP adresa (sites)	UIP adresa (sites)	Nárůst o
Leden	14015	11355	19 %
Únor	11821	11173	6 %
Březen	13126	10404	26 %
Duben	16689	11183	49 %
Květen	17666	10545	67 %
Červen	15604	9242	40 %
Červenec	11720	7103	39 %
Srpen	11684	6517	44 %
Září	14074	9887	30 %
Říjen	16038	12936	19 %
Listopad	16898	14794	12 %
Prosinec	12447	11988	4 %

Z vyhodnocení vyplývá stoupající čtenost serveru. Z počtu UIP adres odhadujeme, že jej čte 10 – 20 tisíc čtenářů měsíčně. Jedna UIP adresa zpravidla znamená jeden unikátní počítač, nebo počítačovou síť.

Tento odhad podporuje i nově v roce 2003 zavedený nezávislý odhad počtu čtenářů od společnosti iAudit, jejíž odhady se pohybují na spodní hranici tohoto rozmezí (kolem 10 tisíc čtenářů). Odhady iAuditu jsou považovány za reprezentativní (audituje i největší české servery a portály), rozdíl je způsoben tím, že nezapočítává čtenáře, kteří si přečtou zprávy generované EkoListem po drátě (nebo jejich titulky) na jiných serverech, které je od nás přebírají.

Identifikované hlavní cílové skupiny: státní správa a samospráva, novináři, zaměstnanci podniků se vztahem k životnímu prostředí (ať již z hlediska negativních dopadů, nebo nabízející "ekologické" služby), studenti a učitelé. Podle našich průzkumů se jedná především o uvedené příslušníky cílových skupin, kteří server www.ekolist.cz využívají nejčastěji.

Naši čtenáři získávají na serveru www.ekolist.cz především informace, a to povšechné, které slouží k obecné orientaci v problematice či jejím výseku, a konkrétní. Z konkrétních informací se zajímají nejvíce o nově vydávané knihy, problematiku Evropské unie a životního prostředí, rady pro šetrnější vztah k životnímu prostředí a ekologickou legislativu. Provozujeme také hojně využívaný Kalendář akcí v oblasti životního prostředí.

V menší míře využívají čtenáři Fóra Ekolistu k diskuzím. Vzhledem k tomu, že našimi čtenáři nejsou zdaleka jen členové a aktivisté "zelených" NNO, jsou diskuze někdy patřičně "ostré". Přínosem je zde prezentace názorů různých zájmových skupin a jejich konfrontace.

EcoMonitor

EcoMonitor je on-line rešeršní systém umístěný na Internetu. Obsahuje články o životním prostředí z vybraných zdrojů. Najdete jej na adrese <<http://www.ecomonitor.cz>>. Cílem projektu bylo vyhovět čtenářům a uživatelům a nabídnout doplňkovou službu, která se na českém internetu nenachází.

Výsledkem ankety o dalším zaměření EcoMonitoru uspořádané v roce 2002 byly rozsáhlé změny tohoto serveru realizované během prvního pololetí 2003.

Podstatou změn bylo zavedení výběrového monitoringu širšího spektra zdrojů. Do spektra byly zařazeny i vybrané anglicky psané zpravodajské servery. Z anglicky psaných zdrojů, ale i z vybraných českých přinášíme vlastní stručné souhrny nejzajímavějších článků (v češtině). Doplňkově byl server EcoMonitor vybaven i anglickým vyhledávacím nástrojem.

Vybrané články jsou zveřejňovány na titulní stránce EkoListu po drátě, s odkazem na úplnější monitoring na stránkách EcoMonitoru. Některé články byly také přebírány do informačního servisu serveru Občanská společnost (projekt o.s. Econnect). Doplňkově zobrazujeme na titulní straně EcoMonitoru také fotografie k některým vybraným článkům.

K vyhledávání vhodných informačních zdrojů a odkazů v rámci článků využíváme server EkoLink.

Seznam monitorovaných zdrojů:

Pravidelně sledované zdroje:

- Česká redakce BBC
- Changenet
- Ihned
- MF Dnes
- Novinky
- Právo

Občasné sledované zdroje (tyto zdroje jsou průběžně obměňovány a doplňovány):

- Britské listy
- Časopis Krkonoše
- Dopravní noviny
- Ižurnál
- Lesnická práce
- Myslivost
- Sedmá Generace
- Zpravodaj MŽP

Zdroje pro psaní vlastních článků (tyto zdroje jsou průběžně obměňovány a doplňovány):

- Associated Press
- BBC
- China Daily
- Environmental News Network
- MSNBC News
- National Geographic
- Ochrana přírody
- Respekt
- New Zealand Herald
- The Financial Express
- The Independent
- The New York Times
- The Times
- The Washington Post
- UNEP
- Vesmír

Využití EcoMonitoru

Měsíc	počet UIP adres
Leden	699
Únor	652
Březen	735
Duben	812
Květen	743
Červen	552
Červenec	527
Srpen	557
Září	1211
Říjen	1476
Listopad	1564
Prosinec	1291

Jedna UIP adresa zpravidla identifikuje unikátní počítač nebo počítačovou síť. U EcoMonitoru lze počet UIP adres považovat za spodní hranici odhadu počtu čtenářů.

Přínos EcoMonitoru vidíme zejména ve třech sférách, jejichž příslušníci mohou úspěšně využívat služby EcoMonitoru:

- I. Státní správa a samospráva,
- II. Nevládní organizace.
- III. Menší či specializovaná média.
- IV. Laická veřejnost se zájmem o problémy životního prostředí a menší firmy.

EcoMonitor jim přináší vybrané (zajímavé, důležité) články z českého a zahraničního tisku. Čtenáři tak získají přehled, jak je o problémech, které je zajímají, referováno v tisku a to i v zahraničním. Služba je navíc bezplatná, což je důležité především pro zvolené cílové skupiny. Další odlišností od jiných rešeršních systémů je ruční indexování a specializace na oblast životního prostředí (finančně nezajímavou pro většinu rešeršních společností), což zaručuje větší přesnost.

EkoLink

V roce 2003 byl provozován internetový katalog stránek o životním prostředí EkoLink <<http://www.ekolink.cz>>. V přehledném systému kategorií, na jehož úpravě se v roce 2003 podílela řada externistů, je začleněno přes 1640 unikátních stránek o životním prostředí zaindexovaných jako celkem 2824 odkazů. Katalog je přístupný také přes doménu www.kormidlo.cz.

Tvorba samotného systému kategorií trvala několik měsíců a výsledkem je hierarchický systém, který může být využit i pro jinou aplikaci obdobného druhu (webové stránky, katalog) jak v neziskové sféře, tak např. ve státní správě. Seznam kategorií je příliš dlouhý a proto není přiložen k této zprávě, ale zájemcům jej rádi poskytneme.

Během roku 2003 jsme zcela změnili grafiku katalogu a z části též software, na němž je EkoLink provozován. Byla vytvořena zcela nová aplikace postavená na redakčním systému Toolkit (OpenSource), což nám umožnilo užší propojení EkoLinku s EkoListem po drátě (serverem o životním prostředí). Navíc tato aplikace umožňuje snazší a rychlejší vyhledávání a možnost využívat výstupy z EkoLinku i na jiných stránkách a v jiných systémech (příkladem je již zmíněné Kormidlo a EkoList po drátě). Míra využití EkoLinku na jiných stránkách může být různá, v rámci EkoListu po drátě začínáme využívat pouze relevantní části EkoLinku v rámci příslušných podstránek a rubrik EkoListu po drátě, v rámci Kormidla se zobrazuje celý obsah EkoLinku.

Vývoj aplikace byl velmi náročný, potýkal se s řadou technických problémů a ještě není zcela u konce, byť je systém z valné míry hotov a v provozu. Změny si také vyžádaly ruční kontrolu všech zařazených odkazů a jejich nové zařazení do upraveného systému kategorií, který je jednak přehlednější (na požadavky týkající se systému kategorií jsme se ptali uživatelů v anketě), jednak více vychází vstříc potřebám serveru EkoList po drátě.

Systém EkoLinku jsme doplnili také o automatickou kontrolu funkčnosti zařazených odkazů. Obě kontroly – ruční a automatická vedly k vyřazení řady již neplatných a nefunkčních odkazů. Do budoucna by se tak mělo minimalizovat riziko zobrazení neplatného odkazu.

Na podzim jsme realizovali propagační kampaň. Ta byla provedena formou odkazů na internetu a formou letáčků určených cílovým skupinám. V kampani jsme spolupracovali s o.s. Econnect v rámci projektu Kormidlo/EkoLink a projektu serveru Občanská společnost. Byla vydána tisková zpráva mediím a na EkoLink jsme upozorňovali na titulní straně serveru EkoList po drátě a na serveru Občanská společnost.

Obsah

Na doméně www.ekolink.cz je přístupný katalog odkazů na stránky o životním prostředí. Zaměřuje se především na stránky v češtině. Vybírány jsou ale i důležité stránky z Evropy a nejdůležitější ze "zbytku" světa.

V přehledném systému kategorií, na jehož úpravě se v roce 2003 podílela řada externistů, je začleněno téměř 2000 unikátních stránek o životním prostředí zaindexovaných jako celkem 2824 odkazů. Vyhledávat mohou uživatelé jednak procházením systému kategorií, pak pomocí fulltextového vyhledávání, kde mohou používat logické operátory nebo mohou použít filtr a zobrazit si odkazy filtrované podle regionálních nebo jazykových kritérií (např. pouze Afrika a pouze česky).

Obsah katalogu EkoLink je přístupný i z domény www.kormidlo.cz, jako větev "Životní prostředí". Odkazy z EkoLinku jsou využívány v rámci serveru EkoList po drátě.

Využívání v roce 2003

Měsíc	počet UIP adres	Počty přístupů (hitů) v tis.
leden	750	22,0
únor	788	27,5
březen	849	23,8
duben	973	25,2
květen	1057	19,2
červen	939	15,9
červenec	709	11,1
srpen	714	9,4
září	925	14,0
říjen	1324	38,6
listopad	1607	55,3
prosinec	1233	39,1

Jedna UIP adresa identifikuje unikátní počítač, nebo počítačovou síť. U EkoLinku lze počet UIP adres považovat za spodní hranici odhadu počtu čtenářů. Úměrně počtu UIP adres se zvýšil i počet přístupů. Vidíme, že po realizaci změn na podzim 2003 došlo k radikálnímu zvýšení počtu uživatelů. Tento trend pokračuje i v lednu 2004.

Přínos pro cílové skupiny

Pro veřejnost (laickou i odbornou) je důležité najít na internetu co nejúplnější katalog www stránek zaměřených na životní prostředí. **Cílovými skupinami zde jsou především profesionálové, zabývající se životním prostředím, NNO, ale i laici se zájmem o přírodu.** Lze říci, že profesionálové zahrnují stejné cílové skupiny jako náš server EkoList po drátě (státní správa a samospráva, novináři, zaměstnanci podniků se vztahem k životnímu prostředí (ať již z hlediska negativních dopadů, nebo nabízející "ekologické" služby), studenti a učitelé). Přínosem je zde nejen šíření a zpřístupňování informací o problematice přírody a životního prostředí, ale také snazší přístup k informacím prezentovaným nevládními (ale i ostatními) organizacemi na Internetu.

Ostatní projekty

Během roku 2003 jsme spolupracovali na dvou projektech s organizací Econnect:

1) Tematický informační server "Občanská společnost".

Cílem projektu, který pokračoval v roce 2003, je příprava a provoz informačního serveru zaměřeného na občanský sektor. Uživatelé zde najdou praktické rady, jak mohou využívat svých občanských práv k získávání informací od úřadů, k účasti na rozhodování. V sekci "Výchova" se věnujeme učitelům a vychovatelům, kteří zde najdou tipy a praktické techniky k výuce žáků k aktivnímu občanství.

Naším úkolem jsou oblasti věnované přístupu k informacím (bývalé stránky www.pravovedet.ecn.cz), výchově a filosofii.

Server najdete na www.obcan.ecn.cz

2) Internetový katalog občanského sektoru "Kormidlo".

Tento katalog mapuje oblasti "občanského sektoru": Lidská práva, Sociální rozvoj a pomoc, Životní prostředí, Kultura, Neziskový sektor (obecné i praktické odkazy na neziskový sektor), Lidé (gender, uprchlíci, staří lidé, menšiny, hendikepovaní...)

Naším úkolem je zpracování oblasti životního prostředí, ale i metodická pomoc ostatním organizacím, které se podílejí na tvorbě jiných sekcí.

Projekt byl realizován v roce 2003.

Server najdete na www.kormidlo.cz

Během roku 2003 jsme spolupracovali s Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy:

1) realizovali jsme 2 semináře zaměřené na propagaci jednání v Johanisburgu (Summit Země) a na výsledky jednání;

2) provozovali jsme zpravodajství o Summitu Země a jeho důsledcích jak v rubrice EkoListu po drátě, tak na stránkách Centra.

Spolupráce pokračuje i v roce 2004.

Na zakázku Ministerstva životního prostředí jsme vybudovali tematický server o ekospotřebě.

Najdete jej na www.ekospotreba.unep.cz

Shrnujeme zde dostupné poznatky o spotřebě šetrné k životnímu prostředí. Obzvláštní pozornost věnujeme státní správě. Server bude dále provozován v rámci aktivit Českého národního komitétu UNEP.